

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTRERINZĂTOR

Nr. 38-78-3915

Chișinău

9 aprilie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Ref. la nr. 10/1-862 din 19.03.2024

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct. 34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 2 aprilie curent a examinat și *a susținut cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor analiza impactului de reglementare la proiectul de lege privind modificarea Legii insolvențabilității nr. 149/2012.*

Extrasul din Procesul-verbal nr. 13 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 2 aprilie 2024 se anexează.

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2024.04.09 13:35:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 13
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
2 aprilie 2024

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco	-	director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din RM
Cristina Țișcul	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	-	manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	-	Direcția susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Victor Baci	-	Camera de Comerț Americană din Moldova AmCham
Oxana Barbaroș	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	-	șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	-	șef al Serviciului transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	-	Consultant principal Direcția politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	-	Șef al Direcției protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Corina Cristea	-	Șef adjunct al Direcției avizare acte normative
Snejana Novac	-	consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale: Mariana Trandafilov, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Veaceslav Șipitca, Secretar de stat Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Doina Danilov, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Viorica Cojuhari, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Vasile Guștiuc, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Viorel Garaz, Secretar de stat Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dnii Oleg Chelaru și Victor Ermurachi, Nicolae Boțan.

Examinarea analizei impactului de reglementare la proiectul de lege privind modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012

Autor: Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Au luat cuvântul:

dna Viorica Cojuhari

A menționat că în ultimii ani au fost identificate o serie de probleme care țin de caracterul defectuos al unor reglementări în materie de insolvență, pe de o parte, curenți ale practicii de aplicare a Legii insolvenței nr. 149/2012 (în continuare Legea insolvenței), pe de altă parte. La fel, prin hotărâri ale Curții Constituționale au fost atestate viduri legislative care țin de reglementarea procedurii de insolvență. Nu în ultimul rând, curenții legii și practicii au generat un anumit dezechilibru al drepturilor și intereselor legale ale diferitor participanți ai procedurilor colective, care îi descurajează să opteze pentru proceduri de restructurare, inclusiv accelerată, în favoarea procedurii falimentului. În aceste circumstanțe, pentru depășirea deficiențelor identificate, prin proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței se va interveni asupra problemelor menționate.

Problemele enunțate mai sus afectează în mod direct participanții la procesul de insolvență, aceștia fiind lezați în drepturile sale sau aflându-se în imposibilitatea exercitării acestora în mod eficient, și anume: drepturile creditorilor, drepturile debitorilor, administratorii autorizați.

Evoluția problemelor identificate a determinat:

- imposibilitatea recuperării de către administratorii autorizați, în anumite cazuri, a cheltuielilor suportate în perioada provizorie și a onorariului fix pentru această perioadă;
- aprobarea unor planuri de restructurare care nu asigură protecția efectivă a creditorilor garantați și, în consecință, îngrădirea drepturilor acestor creditori de a-și satisface creanțele sale din contul acestor bunuri;
- aprobarea unor planuri de restructurare care nu reflectă voința tuturor creditorilor validați și, respectiv, nu asigură satisfacerea creanțelor acestor creditori, dar și salvagardarea debitorului;
- imposibilitatea restructurării debitorilor întreprinderilor de stat / municipale în lipsa unor pârghii care ar permite repornirea activității și, respectiv, recuperarea creanțelor.

Fără intervenția care se intenționează a fi făcută prin proiectul de lege, aceste probleme se pot agrava și ar putea genera litigii cu privire la: - recuperarea cheltuielilor suportate în perioada provizorie; - valorificarea bunurilor grevate în procedura de restructurare; și - valabilitatea planurilor de restructurare votate de creditorii cu creanțe validate provizoriu (și respinse), și sub condiție suspensivă.

Principalele obiective ale intervenției statului ce urmează a fi realizată prin intermediul proiectului de lege țin de eliminarea disfuncționalităților identificate în Legea insolvenței și, drept urmare, asigurarea respectării drepturilor participanților la procesul de insolvență, inclusiv prin:

- creșterea ratei debitorilor restructurați cu succes;
- scăderea termenului de derulare a procesului de insolvență și a costurilor aferente acestui proces.

A fost recepționată opinia expertului, relatează că este de acord cu cele recomandate și va fi ajustată analiza de impact.

Solicită susținerea analizei de impact.

dl Oleg Chelaru

A menționat că în opinie au fost expuse mai multe recomandări cum ar fi la **definirea problemei**, în acest compartiment, conform cerințelor Metodologiei, este necesar de identificat clar ce probleme (existente sau potențiale) sunt depistate, care probabil necesită intervenția statului. Se clarifică în detaliu situația existentă, se identifică cauzele problemelor depistate, care exact sunt părțile afectate

și în ce mod. Orice enunțuri în formă concluzivă din cadrul Definiției problemei necesită să fie susținute de date, exemple, analiza și identificarea cauzelor.

La lit.a) deși autorii au inclus mai multe argumente ce probează necesitatea intervenției din partea statului se recomandă de a fi revizuit modul de expunere a problemei având în vedere că problema nu poate fi formulată ca caracterul defectuos al unor reglementări în materie de insolvabilitate, ea trebuie să fie formulată ca descrierea situației sau circumstanțelor existente azi care deranjează și care nu poate fi tolerate în continuare adică ce anume nu e bine astăzi în lipsa reglementării, lipsei legislației armonizate, procedurilor, criteriilor, prezența reglementării "proaste" sau lipsa ajustării, încurajării unor situații, mecanisme existente.

Astfel, ca exemplu se recomandă de expus problemele astfel: Problema nr.1: Nivel înalt de dezechilibru al drepturilor și intereselor legale ale diferitor participanți ai procedurilor colective, care îi descurajează să opteze pentru proceduri de restructurare, inclusiv accelerată, în favoarea procedurii falimentului. Problema nr.2....ș.a.m.d) iar la litera b) aceste probleme (Descrierea Problemei nr.1,2,3..) se descriu cu justificarea necesității schimbării situației curente și/sau viitoare, în baza dovezilor și datelor ale căror surse sânt indicate. Este necesar de a fi o legătură coerentă dintre cele expuse la lit.a) și descrise la lit.b), adică la litera b) urmează a fi descrise exact problemele identificate concis la lit.a).

La **stabilirea obiectivelor**, este salutar că în acest compartiment autorii stabilesc câteva obiective, însă, sunt formulate mai mult ca acțiuni care urmează a fi întreprinse sau soluțiile din proiect. Cum este menționat supra soluțiile care se conțin în proiect se descriu în Cap. 3 - descrierea opțiunii recomandate. La stabilirea obiectivelor trebuie de dat răspuns spre ce se ținde sau unde se dorește să se ajungă prin promovarea acestor soluții. Potrivit Metodologiei obiectivele trebuie să fie măsurabile, realiste, expuse cuantificat și fixate în timp.

Analiza impactului opțiunilor, la lit.b/1 autorii identifică și descriu succint impacturile din anexa la analiza de impact. Totodată conform Metodologiei AIR în această secțiune pentru fiecare opțiune analizată, se descriu principalele costuri și beneficii potențiale, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea. Costurile și beneficiile se descriu ca efecte adiționale în comparație cu situația din opțiunea „a nu face nimic”. Se identifică întregul spectru de efecte negative și pozitive ale stării actuale de fapt și de drept, în baza prezentelor rigori de analiză. Descrierea va include un spectru cât mai larg de costuri și beneficii confirmate prin dovezi și presupuneri argumentate.

Costurile și beneficiile se prezintă preponderent cuantificat. Pentru costurile și beneficiile care nu pot fi cuantificate se vor include explicații cu privire la cauza imposibilității cuantificării, acestea fiind analizate din punct de vedere calitativ.

În partea ce ține de **consultările publice** la lit.c) nu sunt expuse poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Concluzii: analiza prezentată corespunde parțial cu cerințele Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative. Se recomandă susținerea analizei în cauză cu condiția ajustării și perfecționării documentului în conformitate cu recomandările expuse.

d1 Valeriu Cernei expert

A relatat că recomandările expuse în opinie au fost examinate și deja se lucrează asupra modificărilor la analiza de impact.

S-a decis: analiza impactului de reglementare se susține cu condiția luării în considerare a obiectivelor și recomandărilor (12 - se susține cu condiția luării în considerare a obiectivelor și recomandărilor; 1 – se susține).

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTRERINZĂTOR

Nr. 38-78-8518

Chișinău

29 iulie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Ref.: adresa nr. 10/1-/2072 din 3 iulie 2024

În temeiul prevederilor art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, precum și pct. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 447/2024 cu privire la modificarea și abrogarea unor acte normative (eficientizarea procesului de elaborare și promovare a actelor Guvernului) se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvențității nr. 149/2012.*

Anexă: 2 file

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2024.07.29 11:59:31 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.

Titlul actului examinat:	Proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr.149/2012
Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Direcția reglementarea și dezvoltarea mediului de afaceri Viorica Cojuhari, tel. 022 250 606, viorica.cojuhari@mded.gov.md
Evaluarea documentului de analiza a impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	02.04.2024
Concluzia: Analiza impactului corespunde parțial cu cerințele și rigorile Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative. Analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și propunerilor.	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	16.07.2024
Concluzia Proiectul conține unele prevederi care nu sunt racordate cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător. Proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și propunerilor.	
Comentarii, recomandări:	
<p>Unul din obiectivele autorilor proiectului a fost soluționarea problemelor de comunicare între întreprinderile de stat/municipale care se află în insolvență cu fondatorii acestora – autoritățile/instituțiile publice. Dacă o mare parte din soluții de principiu nu afectează procedurile în sine, totuși dreptul acordat la art.71 alin.(1) pentru reprezentantul debitorului (întreprindere de stat) de a solicita destituirea administratorului/lichidatorului instanței de judecată este contrar obiectivului și abordărilor de principiu expuse în lege. Dreptul de a solicita destituirea poate aparține persoanelor care decid investirea administratorului/lichidatorului. Conform art.63, 65 și 57 – decizia instanței de a investi un administrator/lichidator se bazează pe hotărârea creditorilor. Adică, chiar dacă candidaturi pot propune mai multe persoane (inclusiv debitorul), doar creditorii sunt cei care decid investirea în funcția a unui administrator și nicidecum debitorul. Amintim că administratorul autorizat preia efectiv conducerea întreprinderii, ceea ce în mod vădit creează divergențe de interes cu debitorul. În acest context legea vine să acorde o serie de împuternici administratorului (în raport cu debitorul) pentru a-l înlătura de la patrimoniul întreprinderii cu scopul de a păstra și valorifica la maxim masa debitoare în interesul creditorilor. În situația în care debitorul are părghia de a pune impedimente activității administratorului și chiar a influența investirea unui administrator care ar fi mai loial interesului debitorului (decît cel al creditorilor), pot fi favorizate cazuri de abuz și corupție, prin care să fie alterată masa debitoare, inclusiv să o diminueze din valoare, inclusiv și prin simpla tergiversare a procesului, ceea ce este contrar obiectivelor legii.</p> <p>Prin modificări la art.56 și art.58, în proiect se propun elemente de comunicare la distanță, prin mijloace electronice, alternativ întrunirilor cu prezență fizică. Atenționăm că însăși sintagma „prin mijloace electronice” nu clarifică suficient cum are loc adunarea. Pentru a evita interpretări diferite, este necesar de venit cu mai multe completări despre modul de interacțiune prin mijloace electronice</p>	

(dacă e videoconferință sau poate fi alt tip de interacțiune), care sunt rigorile de identificare a persoanelor care participă (sunt necesare sau nu elemente speciale de identificare la distanță, inclusiv dacă este sau nu necesară utilizarea semnăturii electronice calificate). Pentru a nu admite situații în care unii creditori (în detrimentul altor creditori) vor abuza de adunările desfășurate la distanță prin mijloace de comunicare electronică, este important de a veni cu mai multe precizări și rigori despre modul de organizare (anunțare) și desfășurare. În același timp, luând în calcul deschiderea pentru adunări fără prezență fizică, este recomandabil să fie stabilite și cazurile în care se admite utilizarea documentului electronic, spre exemplu buletinele de vot ș.a.

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 28
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
16 iulie 2024

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Roman Cazan	- Președintele Grupului de lucru, Secretar general adjunct al Guvernului
Vladislav Caminschi	- Vicepreședintele Grupului de lucru, Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova
Oleg Tofilat	- Uniunea Transportatorilor și Drumarilor
Ana Groza/Cristina Tîșcul	- Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	- director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Sanda Dolghii	- manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Victor Baciu <i>(mail)</i>	- Camera de Comerț Americană din Moldova AmCham
Irina Oriol/Adrian Șervan	- Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chișer	- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	- Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	- Șef al Direcției protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Corina Cristea	- Ministerul Justiției
Snejana Novac	- consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale:

Veaceslav Șipitca, Secretar de stat, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Viorica Cojuhari, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Sanda Melenicuc, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Doina Danilov, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Elena Iliescu, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Ștefan Seracuța, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Alexandru Andronic, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Anghelina Ceban, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Eduard Țugu, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare:

dni Oleg Chelaru și Victor Ermurachi, Nicolae Boțan.

Examinarea proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012

Autor: Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Au luat cuvântul:

dna Viorica Cojuhari

A menționat că proiectul de lege are drept scop asigurarea unei aplicări mai corecte și eficiente a prevederilor Legii insolvenței nr. 149/2012 și promovarea soluțiilor legale de remediere a deficiențelor identificate în procesul de implementare a legii, constatate în ultimii ani. Având în vedere acest obiectiv, proiectul de lege va soluționa vidurile legislative identificate în hotărârile Curții Constituționale, dar și va asigura implementarea unor mecanisme menite să reducă tergiversările constatate în procedurile de insolvență, urmând să optimizeze satisfacerea mai eficientă a creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului, pe de o parte, și protecția intereselor altor participanți la procedură.

Principalele prevederi ale proiectului se referă la:

1. Reducerea termenului maxim de adoptare a hotărârii de intentare a procesului de insolvență de către instanța de judecată, de la 20 de zile la 5 zile, în cazul în care în cererea introductivă debitorul declară că se află în stare de insolvență și își exprimă intenția de a lichida sau de a-și restructura activitatea.
2. Clarificarea tipurilor de cheltuieli și onorarii acoperite din produsul obținut din valorificarea bunurilor grevate cu garanții. Astfel, în cazul valorificării unor atare bunuri, quantumul cheltuielilor aferente nu va depăși 5% din produsul obținut, iar onorariul fix nu va putea fi acoperit din contul acestui produs. Totodată, se clarifică cazurile în care cheltuielile aferente perioadei de observare a debitorului, dar și perioadei post-intentare, pot fi încasate de la membrii organelor de conducere ai acestuia, și anume doar atunci când aceștia sunt atrași la răspundere în modul prevăzut la art.248 din Legea insolvenței, aplicabil mutatis mutandis.
3. Actualizarea modalității de determinare onorariului fix al administratorilor autorizați, având în vedere modificarea actelor normative utilizate la efectuarea acestui calcul.
4. Introducerea obligațiilor de notificare a autorităților publice (fondatori) cu privire la principalele aspecte din procesul de insolvență a întreprinderilor de stat și municipale.
5. Ajustarea prevederilor privind bunurile care nu pot fi incluse în masa debitoare cu definiția noțiunii de „masă debitoare”
6. Modificarea rangului creanțelor aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat de la rangul III la rangul II.
7. Clarificarea faptului că atât încheierea de admitere cât și de respingere a cererii de repunere în termen a cererii de admitere a creanțelor pot fi contestate cu recurs.
8. Reglementarea statutului creditorilor ale căror creanțe sunt sub condiție suspensivă, prin statuarea faptului că astfel de creditorii nu vor avea dreptul de vot și de participare la distribuiri, însă pentru atare creditorii în continuare vor fi făcute rezerve (conform art.150 din Legea insolvenței).
9. Posibilitatea desfășurării adunării creditorilor prin mijloace electronice.
10. Incluziunea posibilității reprezentantului debitorului de a contesta hotărârea comitetului creditorilor.
11. Specificarea privind lipsa conflictului de interese a companiei de evaluare cu debitorul, administratorul insolvenței/lichidatorul.
12. Clarificarea modalității de recuperare a cheltuielilor și onorarii acoperite din produsul obținut din valorificarea bunurilor grevate cu garanții. Astfel, în cazul valorificării unor atare bunuri, quantumul cheltuielilor împreună cu onorariul de succes nu va depăși 10% din produsul obținut, iar onorariul fix nu va putea fi acoperit din contul acestui produs. Totodată, se clarifică cazurile în care cheltuielile aferente perioadei de observare a debitorului pot fi încasate de la membrii organelor de conducere ai acestuia, și anume doar atunci când aceștia nu își execută obligația prevăzută la art.14 din Legea insolvenței.

13.Imposibilitatea determinării printr-o evaluare personală a valorii bunurilor asupra cărora se constituie garanții, fiind necesară în acest sens o evaluare independentă.

14.Concretizarea modului în care creditorul garantat, care nu are creanțe față de debitorul insolubil, însă deține un drept de gaj asupra bunurilor din masa debitoare, poate exercita dreptul de gaj asupra acestor bunuri. Atare creditorii non-creanțieri vor fi în drept să exercite dreptul de gaj doar dacă obligația garantată este exigibilă la data intentării procedurii de insolabilitate, primind anumită protecție conform procedurii în caz că survine neexecutarea obligației garantate.

15.Protecția efectivă a drepturilor creditorilor garantați în cadrul procedurilor de restructurare:

- modificarea sau stingerea garanției reale va putea avea loc doar cu acordul creditorilor garantați sau cu condiția primirii de către creditorii garantați a unei protecții echivalente sub forma unei garanții reale asupra bunurilor de valoare similară; și

- debitorul va putea înstrăina bunurile grevate, libere de gaj/ipotecă, însă cu constituirea gajului în favoarea creditorului garantat asupra veniturilor obținute din vânzare, conform art. 681 Cod civil.

16. Clarificarea faptului că acceptarea planului procedurii de restructurare poate avea loc după soluționarea tuturor contestațiilor asupra creanțelor, iar creditorii ale căror creanțe sunt sub condiție suspensivă nu vor fi în drept să voteze planul de restructurare.

17.Excluderea cerinței deținerii de către asociațiile de economii și împrumut a licenței emise de Comisia Națională a Pieței Financiare (având în vedere că în prezent activitatea asociațiilor de economii și împrumut se află sub supravegherea Băncii Naționale a Moldovei).

Solicită susținerea proiectului de lege.

dl Nicolae Boțan

A menționat că proiectul de act normativ a fost analizat prin prisma principiilor de reglementare ale activității de întreprinzător stabilite în Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, alte legi care conțin principii de reglementare a activității de întreprinzător (Legea nr.160/2011, Legea nr.131/2012, Legea 161/2011 ș.a.) și altor acte legislative aferente.

Proiectul propus, în mare parte vine să soluționeze o serie de impedimente și neclarități care s-au iscat în practica aplicării legii, corespunzător o mare parte din soluții sunt binevenite și au menirea să faciliteze desfășurarea procedurii de insolabilitate.

Unul din obiectivele autorilor proiectului a fost soluționarea problemelor de comunicare între întreprinderile de stat/municipale care se află în insolvență cu fondatorii acestora — autoritățile/instituțiile publice. Dacă o mare parte din soluții de principiu nu afectează procedurile în sine, totuși dreptul acordat la art.71 alin.(1) pentru reprezentantul debitorului (întreprindere de stat) de a solicita destituirea administratorului/lichidatorului instanței de judecată este contrar obiectivului și abordărilor de principiu expuse în lege. Dreptul de a solicita destituirea poate aparține persoanelor care decid investirea administratorului/lichidatorului. Conform art.63, 65 și 57 – decizia instanței de a investi un administrator/lichidator se bazează pe hotărârea creditorilor. Adică, chiar dacă candidaturi pot propune mai multe persoane (inclusiv debitorul), doar creditorii sunt cei care decid investirea în funcției a unui administrator și nicidecum debitorul. Amintim că administratorul autorizat preia efectiv conducerea întreprinderii, ceea ce în mod vădit creează divergențe de interes cu debitorul. În acest context legea vine să acorde o serie de împuternici administratorului (în raport cu debitorul) pentru a-l înlătura de la patrimoniul întreprinderii cu scopul de a păstra și valorifica la maxim masa debitoare în interesul creditorilor. În situația în care debitorul are pârghia de a pune impedimente activității administratorului și chiar a influența investirea unui administrator care ar fi mai loial interesului debitorului (decât cel al creditorilor), pot fi favorizate cazuri de abuz și corupție, prin care să fie alterată masa debitoare, inclusiv să o diminueze din valoare, inclusiv și prin simpla tergiversare a procesului, ceea ce este contrar obiectivelor legii.

Prin modificări la art.56 și art.58, în proiect se propun elemente de comunicare la distanță, prin mijloace electronice, alternativ întrunirilor cu prezență fizică. Atenționăm că însăși sintagma „prin mijloace electronice” nu clarifică suficient cum are loc adunarea. Pentru a evita interpretări diferite, este necesar de venit cu mai multe completări despre modul de interacțiune prin mijloace electronice (dacă e videoconferință sau poate fi alt tip de interacțiune), care sunt rigorile de identificare a persoanelor care participă (sunt necesare sau nu elemente speciale de identificare la

distanță, inclusiv dacă este sau nu necesară utilizarea semnăturii electronice calificate). Drept exemplu se recomandă consultarea modificărilor aprobate la Legea nr.69/2016 prin Legea nr.126/2023 în care s-a aprobat notariatul la distanță și cel electronic. Printre altele, în prevederile invocate se specifică că întocmirea unui act (notarial) la distanță se realizează dacă toți participanții sunt de acord și au capacitatea tehnologică respectivă, toți asigură prezența simultană și pot comunica față în față prin intermediul mijloacelor de comunicare electronică. Totodată, legea specifică că condițiile în cauză nu se consideră realizate dacă cel puțin unul dintre participanți nu a asigurat contactul vizual și auditiv neîntrerupt pe parcursul desfășurării acțiunii. Astfel, pentru a nu admite situații în care unii creditori (în detrimentul altor creditori) vor abuza de adunările desfășurate la distanță prin mijloace de comunicare electronică, este important de a veni cu mai multe precizări și rigori despre modul de organizare (anunțare) și desfășurare. În același timp, luând în calcul deschiderea pentru adunări fără prezență fizică, este recomandabil să fie stabilite și cazurile în care se admite utilizarea documentului electronic, spre exemplu buletinele de vot ș.a.

Concluzie: proiectul conține unele prevederi care nu sunt racordate cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător.

dl Victor Baciu AmCham

A transmis propuneri la proiectul de lege prin email:

A mulțumit autorii pentru că au considerat majoritatea propunerilor AmCham în procesul de consultări publice pe marginea modificărilor la legea insolvenței. Totodată a înaintat propuneri la subiectul 2. Această propunere nu a fost prezentată în procesul de consultări publice deoarece a apărut ulterior, datorită unor interpretări eronate a unor articole din legea insolvenței de către instanțele de judecată – fapt datorită căruia consideră că acum este un moment prielnic (și necesar) pentru clarificarea legii. Context Potrivit art. 75 alin. (3) din Legea insolvenței, „(3) Calcularea penalităților, a dobânzilor (cu excepția dobânzilor la creanțele garantate, în cazul prevăzut la art.81 alin.(5)) și a altor plăți aferente datoriilor creditoare ale debitorului se suspendă.” În baza acestei norme, instanțele refuză încasarea penalității pentru neexecutarea contractului, care nu sunt stabilite sub formă de dobândă sau altă formă care are legătură cu durata neexecutării. De exemplu, un agent economic procură de la un operator bunuri la prețuri cu reducere (de exemplu, la pret de 1 leu), cu angajamentul de a beneficia de serviciile acestui operator timp de o perioadă de 1-2 ani, cu o valoare minimă a facturii lunare. În cazul nerespectării angajamentului, agentul economic este obligat să achite o penalitate egală cu valoarea reducerii la bunurile de care a beneficiat. În altă situație, un agent economic procură de la un operator servicii de internet sau telefonie fixă la prețuri cu reducere, cu angajamentul de a beneficia de serviciile respective ale acestui operator timp de o perioadă de 1-2 ani, cu o valoare minimă a facturii lunare. În cazul nerespectării angajamentului, agentul economic este obligat să achite o penalitate egală cu valoarea reducerii la serviciile de care a beneficiat sau valoarea minimă a facturii lunare pentru perioada rămasă până la expirarea termenului pentru care s-a angajat. Practica descrisă mai sus îl lipssește efectiv pe creditor de dreptul de a recupera prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligației și duce la îmbogățirea nejustificată a debitorului sau a altor creditori. Considera ca art. 75 alin. (2) al Legii insolvenței ar trebui să se aplice doar acelor penalități, dobânzi și alte plăți accesorii la obligațiile născute anterior datei intentării procedurii de insolvență, mărimea cărora nu este una fixă și crește pe măsura timpului (adică dobânzilor, majorărilor și penalităților de întârziere).

Având în vedere cele menționate mai sus, propune considerarea modificării art. 75 alin. (3) din Legea insolvenței și expunerea lui în următoarea redacție: „(3) Calcularea penalităților pentru întârzierea executării obligației, a dobânzilor (cu excepția dobânzilor la creanțele garantate, în cazul prevăzut la art.81 alin.(5)) și a altor plăți aferente datoriilor creditoare ale debitorului (cu Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>. excepția penalității, în cazul în care penalitatea s-a stipulat cu titlu de despăgubire în locul prestației și nu doar cu titlu de mijloc de garantare a executării obligației) se suspendă.”

S-a decis: *proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (10 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 2- se susține; 1 – nu se susține).*